

p2 De microfoon is voor...
Marc Swemie
Column Peter Koelewijn

p3 Hans Kosterman over
bestuur Buma/Stemra
Eric Boom over de kwestie Gerrits

p4 Praten met bestuur
Colofon

Nummer 4 winter 2011/2012

„Dit is een totaal andere manier van schrijven”

Succes met blues- opera in het Drents

> Egbert Meyers

Met zijn Drentse Bluesopera trok liedjesschrijver en zanger Egbert Meyers deze zomer 10.000 bezoekers. Daarmee was het de eerste muziektheater-hit in streektaal.

Tekst: Anita Verheggen Foto's: Rudy Leukfeldt

De Drentse Bluesopera vertelt het verhaal van een jonge boer die voor de keuze staat om zijn vak uit te blijven oefenen of zijn boerderij om te vormen tot recreatiebedrijf. 'Ik ben zelf boerenzoon en heb ook voor deze keuze gestaan,' vertelt Meyers (63).

'In de blues heb je het crossroads-thema. Volgens een legende wilde Robert Johnson, de zwarte zanger, liedjesschrijver en formidabele gitarist, beter gitaar leren spelen. Hij ging naar een kruispunt op Highway 61 in Clarksdale, Mississippi. Daar ontmoette hij de

duivel die zei: ik kan wel regelen dat jij beter gitaar gaat spelen maar daar wil ik wel wat voor terug: jouw ziel. Het verhaal van 'standing at the crossroads', het maken van keuzes en de gevolgen daarvan, was het uitgangspunt van deze bluesopera. Regisseur Ton de Ket heeft dat bluesthema op een fantastische manier verweven met het verhaal van de boerenzoon.' De Ket schreef het verhaal van de opera in het Nederlands en Meyers vertaalde en bewerkte die teksten in het Drents. De

Het bestuur van
PALM wenst alle
leden een
inspirerend &
muzikaal 2012!

Ket gaf aan waar hij liedjes wilde en wat de ontwikkeling in een bepaald lied moest zijn. Met die gegevens als basis componeerde Meyers vervolgens de nummers.

Spanning opbouwen

Meyers ontdekte dat het componeren binnen het strakke keurslijf van een opera totaal anders is dan hoe hij normaal te werk gaat. 'Ik realiseerde me dat ik in dienst van een verhaal moest schrijven. Als liedjesschrijver ben ik gewend om een afgerond verhaal te vertellen, maar dit is een totaal andere manier van schrijven. Je geeft niet het volledige plot weg. En je moet een spanning opbouwen in de ontwikkelingen die plaatsvinden zodat de kijker nieuwsgierig wordt naar hoe het afloopt. Je moet nooit een clou weggeven. Er is een ontwikkeling op dat moment. Dan gaat het spel verder. Het spel verwijst naar het liedje en andersom, het is in elkaar verweven. Dat was voor mij een nieuwe en fascinerende manier van werken. Het was prachtig om met een creatief mens als De Ket samen te werken en het verhaal helemaal vorm te geven.'

Lees verder op pagina 4

PALM-leden aan het woord

De microfoon is voor... Marc Swemie

Tekst: Anita Verheggen Foto: Hans van de Loo

Wat doe je in de muziek?

'Ik ben componist, producer en ondernemer. Ik ben begonnen met het schrijven van liedjes en het maken van plaatjes en remixen. Vervolgens ben ik een studio begonnen en kreeg ik klussen voor opdrachtmuziek. In 1993 kwam ik onder contract bij Warner Basart en via hen ben ik in de opdrachtmuziek voor tv-tunes terechtgekomen. Ik maak vormgevingsmuziek: dat is muziek voor tv-programma's en commercials.'

Wat is je hoofdberoep?

'Sinds 1995 ben ik componist en producer.'

Wat was je eerste eigen nummer?

'Dat was *This Time* voor een groepje dat we The Difference noemden. Het kwam in 1991 uit bij RCA. Ik kwam net van de middelbare school en ben Hilversum rondgegaan met dat nummer. Het werd geen hit

maar heeft geloof ik wel de Tipparade bereikt. Een hele goeie ervaring.'

Grootste succes?

'Commercieel is dat een muziekpakket dat ik voor de quiz *Get the Picture* heb gemaakt. Dat programma was acht jaar lang iedere dag op de Nederlandse tv te zien.'

Grootste tegenvaller?

'De administratieve lasten waar componisten en tekstdichters mee geconfronteerd worden bij het vastleggen en bijhouden van claims op het gebied van auteursrecht. Dat is jammer, want als je met je vak bezig wilt zijn is het niet fijn om daar zoveel tijd aan kwijt te zijn. Het is ook heel ingewikkeld. Ik vind dat de auteursrechtorganisaties het helemaal niet slecht doen, maar het kan beter.'

Waar ben je momenteel mee bezig?

'Ik ben de komende tijd heel

druk met een groot muziekpakket voor de NPO (Nederlandse Publieke Omroep, red.). Een aantal composities bij elkaar die uiteindelijk leiden tot een bepaalde vormgeving van een programma.'

Hoe componeer je?

'Vaak heb ik thema's in mijn hoofd, die ik later uitwerk op Apple hardware. Ik gebruik Logic Pro, een programma voor het digitaal componeren en opnemen, en ProTools waarmee je heel goed kunt mixen en stemmen opnemen.'

Waar luister je het liefst naar?

'Naar mooie filmmuziek en klassieke pianomuziek. Maar ik houd ook erg van de moderne dancestromingen.'

Met wie zou je graag willen samenwerken?

'Het lijkt me leuk om met DJ Afrojack samen te werken.

> Marc Swemie

Hij doet andere dingen dan ik en ik denk dat er iets heel hitgevoeligs uit kan komen.'

Wie zijn je helden?

'De vroege periode van George Michael en de Zweed Max Martin. Hij heeft in de jaren 90 hits geschreven voor onder anderen Britney Spears. Momenteel heeft hij succes met liedjes voor artiesten als Katy Perry en Pink.'

Voor welke artiest zou je graag een nummer willen schrijven?

'Christina Aguilera, omdat ze één van de beste zangeressen ter wereld is. En voor Leona Lewis. Voor hen zou ik graag een hele mooie ballad willen schrijven.'

Waar zou PALM meer aandacht aan moeten besteden?

'Aan de inhoud van de website. Het moet meer een portal voor Nederlandse componisten en tekstdichters worden, waar samenwerking uit ontstaat en waar je graag naartoe gaat voor discussies van professionals over het vak.'

Ik vind dat componisten en tekstschrijvers.....

'Een fantastisch beroep hebben omdat ze de emoties die er in mensen omgaan op een heel mooie manier kunnen verwoorden en tot muziek maken, waardoor de wereld beter wordt.'

Compassie voor de winnaars

Eerder al heb ik aangegeven niet zo gecharmeerd te zijn van de talloze talentenjachten die al jaren op tv te zien zijn. Ze worden ook nog eens steeds massaler en bombastischer. Ik geef toe dat er blijkbaar bij de kijkers een enorme behoefte aan bestaat, maar of dat allemaal in het belang is van de eventuele talenten, vraag ik me af. Ik kijk er nooit naar. Ik kijk niet naar ter dood veroordeelden. Daarmee bedoel ik dat, als je wint, je meestal meteen ook de verliezer bent.

Want de eerste maanden is er mega-aandacht, je plaat komt op één in de hitlijsten en je wordt gepamperd door de organisatie, want die heeft een belang bij het succes. Totdat diezelfde organisatie de volgende talentenjacht gaat organiseren, dan is er bijna niemand meer om de oorspronkelijke winnaar te begeleiden. De koning is dood, leve de koning! De eerste zou in enorm gat vallen als Joop van den Ende er niet was geweest. Die heeft jaren geleden musicals weer populair gemaakt en in dat vangnet zijn een hoop talenten uit die talentenjachten terecht gekomen. Dat heb ik altijd gewild, hoor je die jongens en meisjes roepen, maar dat is natuurlijk

onzin. Ze deden mee om de nieuwe Marco of Trijntje te worden. In de Telegraaf van 22 oktober stond een interview met Frits Spits naar aanleiding van het vijfjarig bestaan van KRO's *De strepen van Spits*. Frits is een muzikdier in hart en nieren en ik heb zijn oordeel altijd hoog zitten. Hij geeft in dat verhaal ook zijn mening over de tv-talentenjachten. 'De opbrengst is matig', aldus Frits. 'Ben Saunders is een goede zanger en op zijn eerste album staan zes aardige nummers. Tegelijkertijd is het zo bedacht en zo geproduceerd dat er geen hart en ziel meer in zit. Jim, Jamai, waar zijn ze gebleven? Die tv-shows zijn een grote suikerspin en wat overblijft, is een houten stokje waar misschien nog een beetje smaak aan zit. Saunders mist nu al wat die jongens van De Dijk nog steeds hebben: alles in dienst van de muziek.' Tot zover het citaat. Ik hoop voor Ben dat hij niet dezelfde weg op gaat als een Boris of al die anderen. Maar ik ben er wel bang voor. Eerst een hoop media-bombarie en daarna... stilte. Nee, ik kijk niet naar ter dood veroordeelden. Daarvoor heb ik teveel compassie voor deze mensen met hun idealen.

Maatschappelijk draagvlak wordt vergroot

Nieuwe bestuurs-structuur voor Buma/Stemra

Om het maatschappelijk draagvlak te vergroten, gaat de bestuursstructuur van Buma/Stemra veranderen. Het bestuur wordt meer gescheiden van de groepen van auteurs en uitgevers met hun verschillende belangen. Bovendien komt het bestuur veel dichterbij de directie te staan dan voorheen.

Tekst: Hans Kosterman

Het College van Toezicht Auteursrecht (CvTA), het regeringstoezicht op rectororganisaties, publiceerde mei 2010 een notitie over de gewenste 'governance' bij deze rechtspersonen. Het College gaat ervan uit dat het wegnemen van alle schijn van belangenverstremgeling ertoe zal leiden dat er maatschappelijk een breder draagvlak ontstaat voor het collectief beheer van rechten. In zijn notitie gaf het CvTA een blauwdruk van een aantal bestuursmodellen die aan de eisen voldoen. Buma/Stemra heeft dankbaar gebruik gemaakt van de suggesties van het College en heeft in haar commissie Governance een voorstel gemaakt dat in december 2011 aan besturen van de beroepsverenigingen wordt voorgelegd.

Bestuur wordt kleiner

De kern van het voorstel is dat het bestuur en de toezicht op het bestuur duidelijk worden gescheiden van de respectievelijke groepen van auteurs en uitgevers met hun verschillende belangen. Een ander uitgangspunt is dat het bestuur, bestaande uit door de ALV gekozen leden, het hoogste orgaan in de dagelijkse praktijk dus, veel dichterbij de directie staat dan voorheen. Zes keer vergaderen, zoals in de huidige situatie, is een zogenaamd 'bestuur op afstand', dat niet zijn verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het doen en laten van B/S kan uitoefenen.

Het bestuur zal een stuk kleiner worden, terwijl er, zoals het College nadrukkelijk eist, onafhankelijke

externe personen deel van uit gaan maken. De mate waarin dit externe toezicht wordt gerealiseerd, is nog een punt van discussie. Dit bestuur zal zich nadrukkelijk bezighouden met het besturen van B/S en met het toezicht op de directie. Er komen commissies, waarin leden hun onderlinge verschillen in belangen kunnen uitspreken. Om in deze belangenstrijd tot een zo afgewogen mogelijke uitkomst te komen, worden deskundige externen in deze commissies toegelaten, terwijl ook, zoals nu al gebeurt, de expertise van de werkorganisatie van B/S vertegenwoordigd is.

Statuten aanpassen

Uiteraard blijft de ALV bij Buma, zoals bij een vereniging hoort, het hoogste orgaan. In de praktijk geldt dat ook voor de Vergadering van Aangeslotenen (VA) van Stichting Stemra.

Het is de bedoeling dat de uitkomst van de hearing in december in het voorjaar wordt voorgelegd aan een ALV en AV, waarna, afhankelijk van de uitkomst daarvan, de aangepaste statuten rond mei weer door die zelfde vergaderingen goedgekeurd kunnen worden. Het is niet helemaal in te schatten hoe het tijdpad precies gaat verlopen; het kan trager, maar ook sneller gaan.

> Het gebouw van Buma/Stemra in Hoofddorp.

De moraal van de kwestie Gerrits

Het zal de leden van PALM niet ontgaan zijn dat Jochem Gerrits is opgestapt als bestuurslid van Stemra, na een veelbesproken aflevering van het tv-programma PowNews. PALM-bestuurslid Eric Boom laat zijn licht schijnen op de kwestie.

Jochem Gerrits is eigenaar van de muziekuitgeverij High Fashion Music en was afgevaardigde van de Nederlandse Muziekuitgeversvereniging (NMUV) in het bestuur van Stemra. De aanleiding voor zijn tussentijdse aftreden was een uitzending van tv-programma *PowNews*, waarin een deel van een in het geheim opgenomen telefoongesprek te horen was tussen de accountant van auteur Melchior Rietveldt en Jochem Gerrits. In dit gesprek bood Gerrits zijn diensten als muziekuitgever aan om voor Rietveldt auteursrechten te incasseren die hij via Stemra maar niet binnen scheen te krijgen. In ruil daarvoor zou Gerrits het in Nederland geldende percentage van 33 1/3 deel van het totaal willen ontvangen. Tot zover niet zoveel nieuws. Ergens aan het eind van het gesprek vraagt de accountant van Rietveldt aan Gerrits of hij voor de belangen van Rietveldt op wil komen als uitgever, maar ook als bestuurslid van Stemra, hetgeen Gerrits bevestigend beantwoordt.

Juist dit antwoord werd door *PowNews* aangegrepen om de belangenverstremgeling aan te tonen van Gerrits als muziekuitgever en als bestuurslid van Stemra. De uitzending veroorzaakte een enorme deining in de media en bij de meeste woordvoerders van de politieke partijen in de Tweede Kamer. Men eiste een grondig onderzoek naar de gang van zaken van dit geval door het College van Toezicht, het controlerend orgaan van de overheid op onder andere Buma/Stemra, en men eiste een reactie van de directie van de auteursrechtenorganisatie. Het bestuur van Buma/Stemra liet in een perspublicatie weten het op prijs te stellen dat Gerrits door uit het bestuur te treden het belang van Buma/Stemra laat prevaleren.

Wat is nu de moraal van dit verhaal? Voor mij staat vast dat Gerrits luid en duidelijk als muziekuitgever is opgetreden en dus moeilijk valt aan te spreken. Maar je kunt je wel afvragen of een uitgever het al door Rietveldt geëxploiteerde werk in uitgave moet zien te verkrijgen, met alleen als doel de gelden te incasseren (die naar het scheen nog niet geïnd waren en dus ook nog niet uitgekeerd konden worden) om daar vervolgens een derde deel van op te strijken. Het is immers de allereerste taak van een muziekuitgever om een aan hem door een auteur toevertrouwd werk te exploiteren en ten tweede toe te zien op een juiste incasso en repartitie. In principe kon het oordeel van het haastig bijeengeroepen bestuur dus twee kanten opvallen. Wat het zwaarst was heeft kennelijk het zwaarst moeten wegen, de publieke en politieke opinie die intussen had postgevat in aanmerking genomen.

Eric Boom

Er werden tussen eind juli en eind augustus zo'n twintig (uitverkochte) voorstellingen uitgevoerd op een weiland in de buurt van het dorp Gieten. De laatste voorstelling vond in een aangepaste vorm plaats in het Amsterdamse theater Carré. Meyers: 'We hadden een enorm groot terrein met aan de horizon de glooiing van de Hondsrug. Een waanzinnig mooie locatie waar we met grote, theatrale beelden konden werken. De hele encenering, waarbij gebruikgemaakt werd van boerenwerktuigen, was prachtig.' Het locatietheatergezelschap De PeerGrouP, een

groot aantal vrijwilligers en een band met geroutineerde musici voerden de bluesopera uit. Het was de bedoeling dat ook bluesicoon en vriend Harry Muskee een kleine rol in de opera zou vertolken, maar hij was uiteindelijk te ziek om mee te doen. Vlak na de laatste voorstelling in Carré overleed Muskee. 'Ik had het succes van die opera zo graag met hem willen delen. Ik heb de bluesope-

ra gelukkig aan hem kunnen opdragen. Dat vond hij heel erg mooi, maar hij was al te ziek om zelfs een voorstelling te komen bekijken.'

Symfonie voor riviertje

Het lag voor de hand dat juist Meyers het initiatief nam om een opera in streektaal te componeren. Als zanger/componist schreef hij zijn liedteksten jarenlang in het Engels tot hij in de jaren 80 een switch maakte naar het schrijven in het Drents. 'Ik heb ontdekt dat je in streektaal alles kwijt kunt. Drents is mijn eerste taal, Nederlands heb ik pas later aan-

geleerd. Maar mijn moedertaal is met mij verbonden. Ik heb ontdekt dat het een geweldig krachtige en creatieve bron is om je in uit te drukken. Je kunt alles in die taal zeggen. Je hoeft daarvoor niet te vluchten naar het Nederlands of Engels. Kijk naar artiesten als Daniël Lohues, Rowwen Hèze, Gé Reinders en Gerard van Maasakkers, die schrijven prachtige liedjes. We zijn in Nederland veel rijker van cultuur dan we denken. Naast het Nederlands ligt met name in de oostelijke helft van het land, van het noorden naar het zuiden, een prachtige bron van creativiteit in de streektaal.' Meyers kon zijn liefde voor de streektaal botvieren als streektaalfunctionaris voor de provincie Drenthe. De Drentse Bluesopera is een hoogtepunt in zijn carrière, maar hij denkt er voorlopig niet aan om te stoppen met componeren. Momenteel werkt hij aan een symfonie voor het riviertje de Drentsche Aa. Die wordt, hoe kan het ook anders, op locatie uitgevoerd en gaat vergezeld van een groot lichtspektakel.

Cursus muziekuitegever

De Joh. A. Alsbach Stichting verzorgt ook in 2012 weer een cursus muziekuitegever. Hierin wordt de deelnemers de basiskennis van het muziekuitegeversvak bijgebracht.

Onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer de bladmuziekuitegever, de uitgever van populaire muziek, de praktijk van de muziekuitegeverij en het auteursrecht.

De cursus is schriftelijk met vier contactdagen, waarop de docenten toelichting geven op de stof, vragen beantwoorden en discussiëren met de cursisten. De cursus wordt afgesloten met een examen, dat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte bestaat. Het cursusmateriaal is ook als naslagwerk verkrijgbaar. Meer informatie: www.vmn.nl (klik op 'opleidingen'), info@vmn.nl, of telefoon 030 - 296 78 07.

Meld je aan bij PALMnet

Heb je een eigen site? Meld hem aan via info@palmnet.nl. Voeg eventueel een foto + (korte) tekst bij. Een link op jouw site naar de site van PALM wordt gewaardeerd!

Praten met het bestuur

Elke vrijdag is er PALM-spreekuur. Dan kunnen leden van 9.00-11.30 uur terecht met vragen over de *zakelijke kant* van het vak. Telefoon 035 - 621 49 11. PALM-bestuursleden Bert Ruiter en Ad Kraamer zijn bereikbaar voor *vragen van algemene aard*.

- **Bert Ruiter**, telefoon 035 - 531 62 09, e-mail bertruiter@xs4all.nl
- **Ad Kraamer** (alleen voor de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland), telefoon 0416 - 37 49 91, e-mail ad@akm.nl

Samenwerken via PALMnet

Zoek je samenwerking met andere PALM-leden? Log in op www.palmnet.nl en ga naar samenwerking gezocht. Of ga naar het PALM-forum en discussieer met collega's.

Geef je e-mailadres op

Uit de ledenlijst op www.palmnet.nl blijkt dat veel leden nog altijd hun e-mailadres niet hebben opgegeven. Geldt dat ook voor jou? Kijk het even na. De mailings die PALM verstuurt, komen uitsluitend binnen bij de leden van wie op de ledenlijst het e-mailadres staat vermeld. Geef je e-mailadres op via: administratie@palmnet.nl.

palm
Het PALMblad is een uitgave van de vereniging **Professionele Auteurs Lichte Muziek**
www.palmnet.nl
Colofon
nummer 4
winter 2011/2012

Secretariaat
Postbus 346,
1200 AH Hilversum
Telefoon 035 - 621 49 11
info@palmnet.nl
adreswijzigingen,
opzeggingen e.d.:
administratie@palmnet.nl
Bestuur
Mr. Hans Kosterman,
voorzitter
Mr. Eric Boom, secretaris

Han Grevelt,
penningmeester
drs. Erwin Angad-Gaur,
Ad Kraamer, Tom Peters,
Bert Ruiter, Cees Schrama
en drs. Shaif A. Basier
Ereleden
Mr. Ben Arp †,
Eddy Christiani,
Harry de Groot †,
Peter Koelewijn,
Frans Poptie † en
Cees Schrama

Redactie PALMblad
redactie@palmnet.nl
Andrea Steinmetz,
andrea@globalword.nl
Anita Verheggen
ave@kpnplanet.nl
Vormgeving
atlast.nl
Druk
imprimo.nl